

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobkyně: **M. S.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátkou Mgr. Denisou Šmídovou
sídlem Dominikánské nám. 187/5, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2025, č. j. OAM-1546/ZA-ZA11-VL14-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2025, č. j. OAM-1546/ZA-ZA11-VL14-2023 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12 900 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2025, č. j. OAM-1546/ZA-ZA11-VL14-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podané dne 9. 11. 2023 rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana se podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, jeho vydáním došlo ke zkrácení jejích práv, napadené rozhodnutí je založené na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a bagatelizaci jak situace žalobkyně, tak doložených informací a podkladů.
3. Žalovaný zcela rezignoval na požadavek zjištění „*přesných a aktuálních informací z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem*“ podle § 23c písm. c) zákona o azylu. V napadeném rozhodnutí žalovaný dokonce uvedl, že podklady doložené žalobkyní pokládá za nadbytečné, a proto je toliko vzal na vědomí, podkladem napadeného rozhodnutí však zjevně nejsou. Ve správním spise se nacházejí podklady, které nejsou dostatečné ani přezkoumatelné, ani jedna ze zpráv neobsahuje jediný zdroj, ze kterého by bylo možné ověřit reprodukované informace, a vůbec se nevěnují významným otázkám (jako např. přístupnost zdravotní péče pro transgender ženy, situace obětí zločinu ze cti), které žalobkyně uváděla jako zdroje svých obav návratu do vlasti.
4. Omezené vypovídací schopnosti předkládaných zpráv vyplývají též z krátkého časového úseku, za který byly vypracovány, a ze skutečnosti, že se jedná o „aktualizaci“ zpráv z roku 2023, které však nejsou součástí správního spisu. Tato zmatečnost, absence citovaných ověřitelných zdrojů informací ve významných otázkách a absence informací v dalších tématech činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Poukázala na judikaturu krajských soudů, konkrétně na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2025, č. j. 41 Az 9/2025, ve kterém krajský soud upozornil, že informace bez uvedení ověřitelného zdroje či podkladu nejsou přesnými a aktuálními informacemi ve smyslu § 23c písm. c) zákona o azylu a čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice.
5. I ty nedostatečné informace, které žalovaný shromáždil, však obsahují informace o rozšířené diskriminaci LGBTI+ osob v zemi původu, a to jak v rovině pronásledování aktivistů, tak v podobě omezení přístupu ke vzdělávání, bydlení a zaměstnání, rovněž se v nich uvádí, že u těchto osob je podstatně snížena možnost vyhledat soudní nebo jinou ochranu. Napadené rozhodnutí je s těmito informacemi v rozporu, situaci žalobkyně bagatelizuje. Žalobkyně uváděla řadu protivenství, kterým musela jako transgender žena čelit při jednoduchých úkonech každodenního života (získání řidičského průkazu, řešení výjimky z vojenské služby, zaměstnání apod.), to však žalovaný bagatelizoval, naprosto pominul možnost, že se jedná o tzv. kumulativní pronásledování. Namítala, že systémová diskriminace v podobě ztížení přístupu ke vzdělání, zaměstnání, zdravotní péči, přítomnost nenávistných útoků a nedostatečná ochrana mohou představovat azylově relevantní pronásledování na kumulativním základě, které může vést ke ztrátě životních perspektiv, beznadějně situaci takto postižených osob. Takové riziko však žalovaný zcela pomíjí, a to přestože existenci zmíněných rizik indikuje správní spis, navíc

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

žalobkyně doložila podklady o nedávné sebevraždě transgender ženy ze země původu, k níž došlo z důvodu obecně nenávistného prostředí a diskriminace.

6. Žalobkyně byla mnohokrát nucena potlačit svou identitu transgender ženy, což po ní nelze požadovat do budoucna – jak upravuje i budoucí migrační pakt. Dále odmítla odkaz žalovaného na rozsudek, dle kterého jsou určité „ústrky“ vůči některým sociálním skupinám průvodním jevem každé společnosti. Od roku 2001, kdy byl odkazovaný rozsudek vydán, došlo k významnému posunu ve vnímání práva, závěry tohoto rozsudku je třeba odmítnout jako zcela překonané.
7. Již ze samotného pohovoru ve správním řízení i z příložených zpráv o zhoršující se situaci transgender žen v zemi původu jednoznačně vyplývá, že žalobkyně má odůvodněnou obavu na tzv. kumulativním základě a je pravděpodobné, že se v zemi původu může stát obětí tzv. zločinu ze cti. Žalovaný se těmito okolnostmi musí zabývat a adekvátně je posoudit, což však neučinil. K žalobě přiložila řadu zpráv o zemi původu. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, trval na správnosti napadeného rozhodnutí. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti je soudní řízení kvůli aktivní účasti na mítincích HDP a následné potyčky s tamní policií. Žalovaný podrobně provedl dokazování, zabýval se všemi okolnostmi případu, v napadeném rozhodnutí srozumitelně odůvodnil, proč žalobkyni nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Upozornil, že žalobkyně měla povinnost tvrzení, při konaném pohovoru jí bylo umožněno, aby uvedla i další skutečnosti, které by měl žalovaný vzít v potaz, a aby doložila doklady, žalovaný je přesvědčen, že dostatečně zjistil skutkový stav, opatřil si dostatečně aktuální informace o zemi původu.
9. K námitce ohledně aktuálnosti materiálů uvedl, že pokud nedojde ke změně situace, není nutno podávat znovu stejné dotazy na MZV, navíc žalobkyně byla se všemi podklady seznámena dne 12. 3. 2025, kdy žádný z podkladů nerozporovala, pouze doplnila další.
10. Žalobkyně neuvedla konkrétní důvody, pro které by negativní projevy týkající se její sexuální orientace v zemi původu dosáhly intenzity pronásledování či vážné újmy. V případě menšinových sexuálních orientací i přes jejich negativní vnímání v zemi původu nedochází v obecné rovině k natolik intenzivním újmám, nátlaku či ústrkům, které by odůvodňovaly poskytnutí azylu. Potřeba legalizovat si pobyt není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika a doplňující vyjádření žalobkyně

11. Žalobkyně v replice ze dne 1. 8. 2025 uvedla, že vyjádření žalovaného obsahuje řadu nepřesných a nepřiléhavých informací, žalobkyně není ani kurdského původu, ani sympatizantkou strany HDP či skupiny PKK, nikdy to v řízení ani netvrdila. Dále namítala, že splnila svou povinnost tvrzení – během pohovorů popsala veškeré případy, kdy se stala obětí systémové diskriminace, přestupků či trestných činů z nenávisti, popsala, jak reagovala její rodina, popsala obtíže při zajištění zdravotní péče, uvedené shrnula i v písemném podání a pravidelně žalovaného informovala o novém vývoji v zemi původu. Žalovaný však většinu skutečností, které žalobkyně uvedla, zcela pominul a neobstaral k nim žádné podklady, což však nemůže jít k tíži žalobkyně. Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Žalobkyně pak ani nijak nenapadala aktuálnost podkladů opatřených žalovaným. A rovněž nesouhlasí, že se nechtěla s podklady seznámit, s podklady se naopak seznámila a prostřednictvím své právní zástupkyně vůči shromážděným podkladům uplatnila totožné výhrady jako v žalobě, to však žalovaný nijak nereflektoval.

12. V doplňujícím vyjádření ze dne 10. 10. 2025 žalobkyně citovala informace týkající se postavení transgender osob v zemi původu, které opatřila ve spolupráci s organizací Asylos. Dle těchto informací transgender osoby čelí značné diskriminaci, zejména trans ženy pak čelí vysoké míře násilí a zneužívání ze strany nestátních i státních aktérů, policie vůči těmto osobám postupuje diskriminačně. Trans osoby byly vystavovány svévolnému zadržování, špatnému zacházení, mučení a zabíjení, zažívaly diskriminaci ve společnosti, v zaměstnání i ze strany vysokých politiků. Trans ženy jsou zvláště častým terčem. Existuje mnoho překážek v přístupu k péči. Dále žalobkyně citovala informace k vraždám ze cti, které nadále představují vážný problém, přestože jsou za ně stanoveny přísnější tresty, v praxi však soudy často nacházejí způsoby, jak tresty snížit. Zejména v jihovýchodních a východních regionech stále k vraždám ze cti dochází, ty jsou nedostatečně stíhány a trestány. Tyto informace jsou dostupné z veřejných zdrojů a pocházejí od důvěryhodných organizací, jejich zajištění a ověření by tak nemělo být problém ani pro žalovaného. Skutečnost, že žalovaný nedostál své povinnosti obstarat relevantní, důvěryhodné, vyvážené a aktuální informace o zemi původu žalobkyně je tak zcela zjevná.

V. Obsah správního spisu

13. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podala dne 9. 11. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Při poskytnutí údajů dne 15. 11. 2023 uvedla, že je ateistkou, má liberální přístup, avšak žádná politická strana jí nevyhovuje, účastnila se pochodu žen a pochodu Pride, je svobodná, bezdětná, má přítele, který studuje v ČR, žalobkyně je na hormonální léčbě. O mezinárodní ochranu požádala, protože je transsexuálka a ateistka, za což byla v zemi původu neustále diskriminována a šikanována, a to jak v profesionálním, tak ve společenském životě. Bylo jí několikrát vyhrožováno smrtí, byla několikrát zbita za svou transsexualitu, kvůli čemuž byla i v nemocnici. Bylo jí vyhrožováno i po příjezdu do ČR.
14. Při pohovoru konaném dne 15. 11. 2023 žalobkyně uvedla, že z důvodu své transsexuality v zemi původu neustále měnila práci, když někde začala pracovat byla šikanována a diskriminována, i její rodina měla s transsexualitou žalobkyně problém, k tomu se připojily problémy s ateismem, problémy se stupňovaly, žalobkyně se nemohla ukazovat se svým partnerem. Žalobkyně zahájila pohlavní přechod, její rodina však byla proti tomu, v důsledku pandemie pak tento přechod zastavila, následně v tranzici opět pokračovala, přestože si byla vědoma možných smrtelných následků, dokonce chtěla hormonální léky používat i nelegálně. Rodina o hormonální léčbě nevěděla, kdyby se o tom dozvěděla, byla by žalobkyně vystavena nebezpečí smrti.
15. Při doplňujícím pohovoru dne 20. 11. 2023 žalobkyně popisovala průběh své hormonální léčby za účelem změny pohlaví. Léčbu musela oddálit kvůli nátlaku rodiny a obav, léky pak nemohla brát pravidelně, což jí způsobovalo zdravotní problémy. Její rodina s tranzicí nesouhlasila, žalobkyni bili, posílali ji na psychiatrii, vyhrožovali jí, žalobkyně se sebepoškozovala, několikrát se pokusila o sebevraždu. Když se rodiče dozvěděli, že

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

žije se svým přítelem, zakázali jí studovat a odřízli ji od peněz, poté, co se žalobkyně opět pokusila o sebevraždu, jí studium povolili. Popisovala, že čelila verbálním a fyzickým útokům společnosti, skrývala svou identitu transgender ženy. Na pochodu Pride do ní strčila policie, od určité doby se pochodů neúčastní, vláda proti těmto akcím koná kroky. Když se rodina dozvěděla, že žalobkyně má doma duhovou vlajku, zbila ji. Žalobkyně byla často diskriminována, a to jak z důvodu její vlastní osoby, tak kvůli náboženství, byla totiž ateistka, někdy se k ní zaměstnanci a zaměstnavatelé chovali nevhodně. S tureckými státními orgány měla žalobkyně problémy pouze při žádosti o řidičský průkaz, dále měla problémy, když se snažila vyhnout nástupu na povinnou vojenskou službu. Když rodině řekla, že chce jet do zahraničí, zbili ji, raději jim řekla, že jede do jiné země, aby ji nenašli. Poté, co odjela, ji kontaktoval bratr, který jí vyhrožoval, že ji zabije, pokud se vrátí domů a ztrapní celou rodinu. V případě návratu žalobkyně hrozí, že jí pošlou do Íránu nebo jí zabijí, v zemi původu nemá kde se ukrýt, ani kde čerpat ochranu, měla by problémy s psychikou, nemohla by sehnat práci, zažívala by neustálé ponižování a strach. Rodina žalobkyně by dokázala zařídit, aby žalobkyně zmizela.

16. Žalobkyně doložila svůj detailně popsáný životní příběh, včetně fotografií a lékařských zpráv, dále doložila mnohé podklady o situaci LGBTI+ osob v zemi původu – zprávy o útocích, zvyšujícím se násilí a počtu vražd a o porušování práv, zprávu IGLA EUROPE. Dále žalobkyně upozorňovala na přijetí legislativy komplikující přístup k hormonální léčbě, na zákroky úřadů proti poklidným protestům, během kterých policie zadržela aktivisty za práva žen a LGBTI+, na zakazování protestů apod. Doložila rovněž standardy péče o zdraví transgender a genderově rozmanitých osob vydané NÚDZ.
17. Ve spise jsou založeny zprávy o zemi původu, a to Informace MZV ČR ze dne 26. 9. 2024 a ze dne 16. 3. 2022 – Organizační struktura státního zastupitelství, Dohledové a dozorové prostředky pro kontrolu práce policistů, Inspekční komise Generální ředitelství bezpečnosti, Programy na ochranu svědků, Vyšetřování trestných činů spojených se Stranou kurdských pracujících (PKK), Informace MZV ČR ze dne 17. 1. 2025 – Odepření ochrany ze strany policie, Odepření soudní moci, Možnosti ochrany osob ohrožených trestnou činností, Informace MZV ČR ze dne 17. 1. 2025 – Postavení LGBTI+ osob a Informace OAMP ze dne 6. 8. 2024 – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv.
18. Ve vyjádření ze dne 18. 3. 2025 žalobkyně uvedla, že žalovaný do spisu nezařadil podklady, které mu sama doložila a jejichž obsahem byly zprávy o změnách situace LGBTI+ osob v zemi původu a podklady navazující na její pohovor ve správním řízení. Namítala, že zásadní část podkladů opatřených žalovaným tvoří korespondence se zastupitelskými úřady, která není opatřena zdroji a která obsahuje obecné informace se zvláštním přihlédnutím k situaci kurdské menšiny a stoupenců Strany kurdských pracujících (PKK) a podobných organizací, přestože se žalobkyně neřadí ani ke kurdské menšině, ani k příslušníkům či příznivcům zmíněných organizací. Dále spis obsahuje zprávu zastupitelského úřadu k situaci LGBTI+ osob v zemi původu, v níž však absentují konkrétní informace k transgender osobám, přestože na to žalobkyně upozorňovala. Oproti běžné praxi nejsou součástí správního spisu zprávy mezinárodních organizací či informace o vyšetřování tzv. zločinů ze cti, přestože žalobkyně poukazovala právě na nebezpečí ze strany rodiny. Správní spis tak neobsahuje přesné a aktuální informace z různých zdrojů, jak požaduje § 23c písm. c) zákona o azylu. I z podkladů

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

shromážděných žalovaným navíc vyplývají informace o rozšířené diskriminaci LGBTI+ osob a o jejich ztížené možnosti vyhledat soudní či jinou ochranu.

19. V napadeném rozhodnutí ze dne 19. 5. 2025 žalovaný podrobně zrekapituloval všechna tvrzení žalobkyně a opatřené podklady. Konstatoval, že v průběhu správního zjištění bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně jsou problémy kvůli její transgender identitě, a to i v náboženské rovině, a dále problémy s tranzicí. Žalovaný vycházel především z výpovědí žalobkyně a ze shora uvedených informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v zemi původu. K materiálům předloženým žalobkyní konstatoval, že ohledně jejích tvrzení nemá žádných pochybností, proto předložené dokumenty vzal na vědomí, avšak z důvodu nadbytečnosti je nezahrnul do podkladů. Co se pak týče informací týkajících se LGBTI+ komunity, doložené články a odkazy nepojednávají o osobě žalobkyně přímo, ohledně politické a bezpečnostní situace v zemi původu přitom žalovaný disponuje relevantními, důvěryhodnými, vyváženými a aktuálními informacemi od dostatečně nezávislých a respektovaných zdrojů. Informace doložené žalobkyní proto vzal pouze na vědomí a v průběhu správního řízení k nim již nepřihlížel, neboť sám disponuje dostatečnými podklady. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně nebyla ve vlasti pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, nedospěl ani k závěru, že by mohla pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. De iure jsou si všichni tamní občané před zákonem rovni, a tedy i občané LGBTI+ oficiálně požívají stejných práv jako ostatní občané, nejsou nijak označováni a transgender identita nebo transsexualita není tamním právním řádem postihována. Žalovaný nenalezl v žádné části popisovaného příběhu žádné závažné problémy s tamními státními orgány. Původcem problémů jsou soukromé osoby, žalobkyně se však nikdy s těmito problémy neobrátila na příslušné státní orgány s žádostí o pomoc. Aby bylo možné udělit mezinárodní ochranu, je třeba, aby žadatel nejdříve vyčerpal možnosti ochrany v zemi původu, to žalobkyně neučinila. Žalovaný uznal, že LGBTI+ osoby čelí v zemi původu určitým nesnázím, tyto však nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu zákona o azylu. V případě žalobkyně pak nebyl shledán důvod ani pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobkyně neuvedla, ani žalovaný neshledal žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla v případě návratu žalobkyni hrozit vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, neshledal proto ani důvod k udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
21. Soud ve věci samé rozhodl bez jednání, neboť postupoval podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

22. Podle § 12 zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
23. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.
24. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
25. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
26. Žalobkyně odůvodnila svou žádost o mezinárodní ochranu obavami z pronásledování kvůli své příslušnosti ke skupině LGBTI+ osob, konkrétně jako transgender žena. Své obavy opírala jak o obecnou situaci v zemi původu, tak o vlastní zkušenosti s diskriminací, jakož i o výhrůžky ze strany svých rodinných příslušníků.
27. Žalovaný dovodil, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, přičemž vycházel zejména z výpovědi žalobkyně a z informací, které sám shromáždil v průběhu správního řízení k situaci v zemi původu žalobkyně, tedy z Informace MZV ČR ze dne 26. 9. 2024 a ze dne 16. 3. 2022 – Organizační struktura státního zastupitelství, Dohledové a dozorové prostředky pro kontrolu práce policistů, Inspekční komise Generálního ředitelství bezpečnosti, Programy na ochranu svědků, Vyšetřování trestných činů spojených se Stranou kurdských pracujících (PKK), Informace MZV ČR ze dne 17. 1. 2025 – Odepření ochrany ze strany policie, Odepření soudní moci, Možnosti ochrany osob ohrožených trestnou činností, Informace MZV ČR ze dne 17. 1. 2025 – Postavení LGBTI+ osob a Informace OAMP ze dne 6. 8. 2024 – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv.
28. Soud shledal, že podklady opatřené žalovaným bez dalšího neobstojí, neboť nepodávají dostatečné a vyhovující informace o zemi původu žalobkyně v souvislosti se situací LGBTI+ osob. Žalovaný proto pochybil, když z těchto podkladů vycházel a neopatřil si další informace, což mělo za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
29. Podle § 23c zákona o azylu podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména a) žádost o udělení mezinárodní ochrany a údaje k jejímu doplnění, b) protokol o pohovoru, c) přesné Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště a d) výsledek vyšetření podle § 10 odst. 5.

30. Podle čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice členské státy zajistí, aby rozhodující orgán rozhodl o žádostech o mezinárodní ochranu po přiměřeném posouzení. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, například od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu a Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a od příslušných mezinárodních organizací pro lidská práva, týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů a případně v zemích jejich průjezdu, a aby tyto informace měli k dispozici pracovníci odpovědní za posuzování žádostí a rozhodování o nich.
31. Informace o zemi původu, ze kterých správní orgány vycházejí při posuzování důvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu, musí dosahovat určité kvality. Zákon o azylu požaduje, aby se jednalo o přesné a aktuální informace z různých zdrojů (§ 23c písm. c) zákona o azylu), stejné požadavky stanoví procedurální směrnice, která navíc uvádí příklady těchto zdrojů. Uvedené požadavky pak ve své judikatuře rozvedl Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“). Podle rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS musejí být informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.
32. Žalovaný v podstatných otázkách vycházel zejména z Informace MZV ČR ze dne 17. 1. 2025 – Odepření ochrany ze strany policie, Odepření soudní moci, Možnosti ochrany osob ohrožených trestnou činností, a z Informace MZV ČR ze dne 17. 1. 2025 – Postavení LGBTI+ osob. Tyto dokumenty však nesplňují požadavky kladené na informace o zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu. Zásadním problémem je, že MZV ČR vůbec neuvádí, z čeho informace čerpá, není v nich uveden jediný ověřitelný zdroj či podklad. Opatřené podklady přitom obsahují mnoho podstatných skutkových zjištění, žalovaný ani soud však nemají, jak tyto informace zkontrolovat a ověřit. Podklady MZV ČR tak nepodávají důvěryhodné, ověřené, transparentní a dohledatelné informace o zemi původu žalobkyně ve vztahu k její individuální situaci, a proto samy o sobě nemohly sloužit jako dostatečný podklad pro rozhodnutí žalovaného. Jiné zprávy, které by se týkaly postavení LGBTI+ osob, pak žalovaný neshromáždil.
33. Judikatura krajských soudů již v minulosti opakovaně dovodila, že informace, které představují jen odpověď na několik otázek žalovaného, aniž by v nich byl uveden jediný ověřitelný zdroj či podklad pro poskytnuté odpovědi, nejsou přesnými a aktuálními informacemi týkajícími se země původu ve smyslu § 23c písm. c) zákona o azylu a čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice. Takto poskytnuté informace nejsou přezkoumatelné, protože z nich neplyne, odkud přesně je MZV ČR čerpá (srov. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2025, č. j. 41 Az 9/2025-22, ze dne 31. 5. 2022, č. j. 41 Az 20/2021-39, ve znění opravného usnesení ze dne 18. 10. 2022, č. j. 41 Az 20/2021-52, či ze dne 28. 11. 2022, č. j. 41 Az 23/2022-120 a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2022, č. j. 48 Az 21/2021-27).
34. Na tuto skutečnost už ve správním řízení upozorňovala i žalobkyně, přičemž žalovanému doložila množství článků z médií a zpráv mezinárodních organizací (např. IGLA EUROPE), které se vyjadřovaly jak obecně k situaci LGBTI+ osob, tak i přímo Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

k situaci transgender osob. Žalovaný však tyto podklady považoval za nadbytečné s odůvodněním, že sám disponuje relevantními, důvěryhodnými, vyváženými a aktuálními informacemi od dostatečně nezávislých a respektovaných zdrojů. (viz str. 12 napadeného rozhodnutí). Jak již však soud uvedl výše, informace zjištěné žalovaným (respektive MZV ČR) nelze nijak ověřit, neboť v nich není uvedený žádný zdroj, ze kterého byly čerpány. Nelze tak ani vyhodnotit, zda jsou informace skutečně relevantní, důvěryhodné, vyvážené a aktuální, ani nelze přezkoumat, zda pocházejí z dostatečně nezávislých a respektovaných zdrojů, jak v napadeném rozhodnutí uvedl žalovaný. Pouze na základě těchto informací tak žalovaný nemohl učinit odůvodněné závěry o situaci v zemi původu žalobkyně, a tedy ani o důvodnosti její žádosti o mezinárodní ochranu. Neobstojí tedy ani jeho odůvodnění, že sám shromáždil ve věci dostatečné podklady, a tedy ani důvod, pro který se odmítl zabývat materiály předloženými žalobkyní (které označil za nadbytečné).

35. Žalovaný pak kromě dvou výše uvedených nedostatečných zpráv neshromáždil žádné další komplexnější a vyhovující zprávy, které by se týkaly postavení LGBTI+ osob v zemi původu, zejména zprávy renomovaných mezinárodních organizací. Lze si představit, že zprávy MZV ČR mohl žalovaný využít jako doplňující informace, nemohly však sloužit jako hlavní zdroj informací pro vyhodnocení žádosti žalobkyně.
36. Lze shrnout, že žalovaný shromáždil zcela nedostatečné zprávy týkající se situace LGBTI+ osob v zemi původu, tyto zprávy nedoplnil o komplexní a relevantní informace o zemi původu (zejména od renomovaných mezinárodních organizací), a přes tyto nedostatky se odmítl zabývat materiály doloženými žalobkyní.
37. Kromě výše uvedených Informací MZV ČR si žalovaný opatřil ještě Informace MZV ČR ze dne 26. 9. 2024 a ze dne 16. 3. 2022 – Organizační struktura státního zastupitelství, Dohledové a dozorové prostředky pro kontrolu práce policistů, Inspekční komise Generální ředitelství bezpečnosti, Programy na ochranu svědků, Vyšetřování trestných činů spojených se Stranou kurdských pracujících (PKK) a Informaci OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, které obsahují i odkazy na zdroje, ze kterých čerpaly, a v tomto směru jsou přezkoumatelné. Ani tyto zprávy však neobsahují dostatečně relevantní informace k posouzení žádosti žalobkyně. Zmíněná Informace MZV ČR se vyjadřuje pouze k organizační struktuře státního zastupitelství, nezabývá se praktickým fungováním žádné ze složek a už vůbec se nevyjadřuje k dostupnosti vnitrostátní ochrany pro příslušníky LGBTI+ komunity, ani se nezabývá tzv. zločiny ze cti. Žalobkyně pak nemá nic společného se stranou PKK ani s kurdskou menšinou, v tomto směru je tak pro její situaci daná zpráva irelevantní. Informace OAMP se pak zabývá celkovou obecnou situací v zemi původu, ani tato však neobsahuje žádné informace týkající se specificky LGBTI+ komunity, a tedy ani tato zpráva sama o sobě nemůže být pro posouzení dané věci dostatečná.
38. Soud tak uzavírá, že podklady, které žalovaný opatřil, nebyly dostatečné a vyžadují zásadní doplnění. Vzhledem k tomu, že v dané věci nebyl dosud dostatečně zjištěn skutkový stav, považuje soud za předčasné, aby se vyjadřoval k tomu, zda žalobkyně splňuje podmínky pro poskytnutí mezinárodní ochrany.
39. Již nyní však soud upozorňuje, že obě zprávy MZV ČR ze dne 17. 1. 2025 (byť považované za nevyhovující) ohledně situace LGBTI+ osob popisují trvalé porušování Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

základních lidských práv, diskriminaci a problematický přístup policie a soudů v případě, že obětí trestné činnosti je příslušník komunity LGBTI+. Žalovaný se ve vztahu k ust. § 12 písm. b) zákona o azylu zaměřil na to, zda žalobkyně v minulosti byla pronásledována ze strany státních orgánů, nijak se však již nezabýval otázkou, zda žalobkyně může mít odůvodněný strach z pronásledování do budoucna.

40. K dostupnosti vnitrostátní ochrany před jednáním soukromých osob je třeba poznamenat následující. S žalovaným lze souhlasit, že obvykle je třeba trvat na tom, aby žadatel vyčerpал všechny reálně dostupné prostředky ochrany (např. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41), přesto „*mohou nastat situace, kdy není možné nebo účelné trvat na předchozím pokusu žadatele o mezinárodní ochranu usilovat o ochranu v zemi původu k tomu, aby mohla být považována podmínka nemožnosti ochrany vlastní země za splněnou*“ (rozsudek NSS ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009-51). Dále platí, že „*pokud ze zpráv o zemi původu žadatele o azyl vyplývá, že menšina, jejímž je žadatel příslušníkem, je terčem diskriminace a pronásledování ze strany úřadů a policie, nemůže jako důvod pro neudělení azylu obstát argument, že žadatel o azyl v zemi původu tyto orgány nepožádal o pomoc a nevyčerpал tak veškeré právní prostředky, které mu k ochraně jeho práv poskytuje právní řád státu jeho původu*“ (rozsudek NSS č. j. 4 Azs 146/2006-100. Ze zpráv MZV ČR ze dne 17. 1. 2025 je indikováno, že dostupnost vnitrostátní ochrany pro příslušníky LGBTI+ komunity před nezákonným jednáním je v zemi původu přinejmenším problematická, jsou pravidelně terčem ústrků a útoků, přičemž vyšetřování útoků na tyto osoby často naráží na neochotu tamních orgánů je potírat. V dalším řízení je tak třeba řádně se zabývat otázkou, zda je osobám s charakteristikou žalobkyně dostupná v zemi původu ochrana před nezákonným jednáním soukromých osob.
41. S ohledem na to, že skutkový stav zjištěný žalovaným je zatím zcela nedostatečný a vyžaduje zásadní doplnění, soud k důkazu neprováděl zprávy o situaci LGBTI+ osob v zemi původu, které žalobkyně přiložila k žalobě, ani zprávy, jejichž webové odkazy žalobkyně uvedla ve vyjádření ze dne 10. 10. 2025. Je na žalovaném, aby se po doplnění informací o zemi původu s těmito důkazními návrhy zcela konkrétně a věcně vypořádal.
42. S ohledem na shora uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. V souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku žalovaného v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
43. V dalším řízení si žalovaný opatří informace o zemi původu žalobkyně, které budou splňovat požadavky dle § 23c písm. c) zákona o azylu a čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice, tedy budou relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů a transparentní a dohledatelné, přičemž je nutné, aby u těchto informací bylo jasně uvedeno, z jakých zdrojů pocházejí. Žalovaný se dále věcně a přezkoumatelně vypořádá s důkazními návrhy žalobkyně, které vznesla jak ve správním řízení, tak v řízení před soudem. Následně žalovaný znovu vyhodnotí, zda je u žalobkyně dán některý z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.
44. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, proto jí přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobkyní v tomto řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za tři úkony právní služby Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

po 4 620 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, replika ze dne 1. 8. 2025 v hodnotě půl úkonu), tedy celkem 11 550 Kč (§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. a), d), a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif), a náhradu hotových výdajů po 450 Kč za jeden úkon, celkem 1 350 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 12 900 Kč. Soud nepovažoval vyjádření ze dne 10. 10. 2025 za účelně učiněný úkon, jelikož skutečnosti uvedené v tomto vyjádření mohla žalobkyně uplatnit již v žalobě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. prosince 2025

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.